

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ - huhtikuu 2025

MELKOPERÄISIÄ HAUKIA

Puruvesi -lehdessä oli taannoin kalajuttu, jossa kerrottiin **Matti Uimosen** saamasta 15-kiloisesta hauesta. Isoja haukia oli saatu ennenkin ja Puruveden toimittaja **Jari Silvennoinen** pyysi niistä kertomaan julkaistavaksi. Muutama ilmoitus hauenvonkaleista oli tullutkin. Eräs niistä oli ”ennätyskala”, **Heikki Luostarisen** ja **Jari Kososen** 18,11 kiloa painanut hauki vuonna 2014. Suunnilleen samanpainoisia vonkaleita on Puruvedestä saatu muulloinkin.

Lieneekö ”melkoperäinen”-sana paikallista Kerimäen muinaismurretta? Otsikolla ”Melkoperäisiä haukia” julkaistiin *Helsingin Sanomissa* kevättalvella 1958 uutinen, johon Kerimäen Hälvän koulun opettaja **Yrjö Kuparinen** oli lähettänyt aineistoa. Hän oli punninnut Puruvedestä saadun hauen ja lähettänyt sen paino-, ym. kalastustietoja Hesarin toimitukseen.

Kevättalvella 1958 olin juuri täyttänyt seitsemän vuotta, kun jälleen kerran lähdettiin lahnaverkoille. Isäni **Otto Herttuainen** piti keväisin rysiä *Hälvänlammissa* talviverkkoja mm. *Vehkasalo* -nimisen saaren ympärillä. Saari sijaitsee keskellä Puruvettä ja siellä myös äitini syntymäkotona *Hirvola*. Hevosella liikuttiin siihen aikaan myös talvella. Verkkojen kokemisessa matkoineen meni melkein kokonainen päivä, mutta onneksi lahnaverkot koettiin harvemmin, 3-4 viikon välein. Opettaja Kuparinen oli antanut minulle luvan lähteä isäni mukaan kalareissuille verkkonaria vetämään.

Tuluksen ”juohteen” kohdalle Vehkasalon louhirannalle oltiin laskettu vaihteeksi 40 millin vahvuiset verkot. Olin yhdellä väliavannolla valmiina vetämään isän kokeman verkkojadan takaisin jään alle. Huolestuin vähän, kun isän merkki vetämisen aloittamisesta viipyi ja hän näytti olevan oudossa asennossa avannon päällä. Menin katsomaan, mikä oli hätänä. Hän oli työntänyt kätensä avantoon ja tempaisi sitten jälle ison hauen. Onneksi lappoavanto oli suurempi kuin väliavanto ja kala mahtui siitä tulemaan. Hauki oli kiinni verkossa vain toisesta viiksestään, eikä se tehnyt vastarintaa. Oli se iso!

Poju-hevosella oli kiire appeelle ja se kulki koko kotimatkan juoksujalkaa. Enoni **Aaro-Petter** tavattiin matkan varrella ja hän tiedusteli, oliko saatu kaloja. Isä ei virkkanut mitään, myhäili vaan. Sitten ei enokaan virkkanut vähään aikaan mitään, kun näki vieressäni reessä peiton ja vällyn alla makaavan hauen.

Kuparisen puntari näytti hauen painoksi 14,5 kiloa. Pituutta oli 111 senttiä ja ympärysmitta 57 senttiä. Johonkin kuopiolaisen hotellin ravintolaan sai kalakauppiasnaapurimme **Emil Herttuainen** sen kuulemma kaupattua.

Juha Herttuainen